

Futball egy életre

A közeledő Európa Bajnokság miatt Genf is lázban ég, a futball körül forog minden sportszerető ember gondolata, ezért mi is megszólaltatjuk közöttünk a legilletékesebbet, Pázmándy Pétert, az 56-os magyarok genfi büszkeségét, a jónevű futballistát, a Servette Klub csapatának évekig sikert arató egykori edzőjét.

Ismert tény, hogy 1956-ban, a Magyar Ifjúsági Válogatott játékosaként csapattal együtt emigráltak. Hogyan történt ez?

1938-ban születtem. Nyolcéves korom óta szenvedélyesen futballoztam, sport pályafutásom tizenegyévesen a Budapesti Vasasban indult. A Kandó Kálmán Technikumot elkezdvén, kimentem egy ifjúsági toborzóra, ahol a Magyar Labdarúgószövetség tagjai szokásos tehetségkutató útjukat járták. Felfigyeltek rám és bekerültem a legjobb húsz magyar fiatal labdarúgó közé. Mindenütt a világon az volt a szokás, hogy a nagy mérkőzések előtti előmeccsen az ifjúsági válogatott játszott. Ez a fiatalok számára nagy lehetőség volt, hiszen gyakorlatot szerezhettek a nézőközönség előtti szereplésben – ilyenkor legalább 60000 szurkoló ült a lelátókon –, elleshették a nagyok technikáját, játékosként megélhették a meccsek atmoszféráját. A mi sportpályafutásunk egyedien szép csillagzat alatt született, mert az Aranycsapat előtt játszhattunk. Velük utaztunk mindenhová, az edzőtáborokban is mellettük lehettünk, barátok voltunk: Puskás, Grosics, Budai, Buzánszky és a többi futballóriás technikáját közelről nézhettük, elleshettük, utánozhattuk: ez minden akkori fiú álmának netovábbja volt. Kimondhatatlan élmény és indíttatás volt egész életünket tekintve.

Pázmándy Péter

Ki volt az Ön példaképe az Aranycsapatból?

Számomra Puskás Öcsi volt a világ legnagyobb futballistája, számomra ő minden idők legnagyobbja és nem Pele. Talán azért is, mert én ballábás vagyok és Öcsiről is az a hír járta, hogy mindent tudott bal lábával, a jobbat csak a villamosra való felszállásra használta. Emberileg is nagyszerű valaki volt. Akkoriban igen hideg telek voltak Magyarországon, mindig hatalmas hótömeg borította a budapesti utcákat, sok hőmunkásra volt szükség. Más világot éltünk még, ma elképzelhetetlen, de az Aranycsapat játékosainak nem volt autójuk – csak Kocsisnak egy régi DKW-je –, így Puskás Öcsi is villamossal közlekedett. Ahányszor a hőmunkásokkal összefutott, mindig meghívott nyolcat-tízet közülük egy kisvendéglőbe, megetette, megittatta őket. Nemcsak aranylába volt, hanem aranszíve is, bárki is kereste meg bárhol a világon, mindig mindenkin segített.

Hogyan lett Pázmándy Péterből, a Magyar Ifjúsági Válogatott játékosából genfi futballista?

1956-ban Bécsbe mentünk az Aranycsapatral a szokásos előmérkőzésünkre. Mikor a felnőtt válogatott hazatért, mi még maradtunk, mert a német utánpótlás csapatával volt mérkőzésünk Saarbrückenben, majd győztes meccsünk után Angliába utaztunk, hogy az angol ifjúsági válogatottal mérjük össze erőnket Newcastle-ban és Londonban. Ám a londoni meccs előtti reggel az újságokból megtudtuk, hogy Magyarországon forradalom tört ki. Az angol ifjúsági labdarúgószövetség lovagiasan felajánlotta, hogy az ő költségekre maradjunk Angliában, míg az események lehetővé teszik, hogy hazatérjünk. Nem tudtunk semmit az otthon történtek-

ról, csak azt, ami az újságokban benne volt. Mi a forradalmat addig, csak mint fogalmat ismertük. Mikor olvastuk, hogy bejöttek a szovjet tankok, ez ébresztett a valóságra, mi is lehet otthon. November 2-án kaptunk egy telefont Sebes Gusztávtól, a magyar válogatott szövetségi kapitányától, hogy menjünk vissza Bécsbe, majd értünk küld a szövetség egy autóbust, amint a helyzet lehetővé teszi.

Bécsbe visszatérve az osztrákok egy iskolában helyeztek el bennünket és barátságos mérkőzéseket játszhattunk, hogy eltartsuk magunkat. Itt talákoztunk a menekültek sokaságával, itt értettük meg, szembe-sülve a véres események híreivel, hogy nagyon kockázatos lenne hazatérnünk. November végén a Magyar Labdarúgószövetség értünk küldött egy autóbust, ami egy hétfői napon indult volna Budapestre. Csapatunk szerette volna ezt az utat kicsit későbbre halasztani, de nem kaptunk rá engedélyt, így valamennyien – az edzőnkkel együtt –, Bécsben maradtunk.

Miként került Svájcba a csapat?

A svájci válogatott akkori edzője, Karl Rappan, felajánlotta az osztrák szövetségen keresztül, hogy öt mérkőzést játszhatunk Svájcban, melynek jövedelmét a Magyar Vöröskereszt számára fordítják. Szent-Gallenben, Zürichben, Genfben, Locarnóban és Neuchâtelben játszottunk két héten át. Ezalatt a világ minden részéről érkező menedzserek győzködtek minket és hívtak bennünket dolgozni. A Servette Klub vezetői is ott jártak és felajánlották, hogy játszhatunk náluk, Genfben. Elfogadtuk az ajánlatukat.

Nem volt gond nélküli a kezdet, mert a Magyar

A magyar ifjúsági futbal válogatott Locarnóban. 1956

Labdarúgószövetség elérte a Nemzetközi Szövetségnél, hogy 18 hónapra – mint katonaszökevény menekülteket –, eltiltottak valamennyiünket a játéktól, így remélvén, hogy elérhetik hazatérésünket. Négy társunk nem bírta ki ezt a tiltási időszakot és ők vissza is utaztak Magyarországra. Próbáltak hazahívni más-ként is, Sebes Gusztáv később, 1957 elején bejárta egész Európát, próbált kérélni minket is, hogy térjünk haza, de féltünk a megtorlástól.

Mit csináltak a tiltás 18 hónapja alatt?

Munkát vállaltunk, nyelvet tanultunk és részben szétszóródtunk a világban. A Servette-tel Németh Valér, Makay Dezső és én írtuk alá a szerződést. Szerencsénkre esténként, munka után – a Svájci Szövetség jóvoltából –, a Servette tartalék csapatában előmérkőzéseken játszhattunk. Én nem akartam továbbtanulni, számomra a futball volt minden, ezért elhelyezkedtem egy optikai üzemben és közben franciául tanultam. Nagyon nehéz volt, mert az edzések franciául folytak és én egy szót sem beszéltem ezen a nyelven.

Lelkileg hogy élte meg ezt az időszakot?

Gyötrelmesen, de ebben is segített a sors, mert bátyám utánam jött Bécsbe, majd Genfbe, és így már nem votam annyira magányos. Nagyon nyugtalanok voltunk a szüleink miatt, telefonálni is nehéz volt, mert lehallgatták a beszélgetéseinket. Szegény anyám – faggató kérdéseimre, hogy menjek-e haza –, semmit nem mert válaszolni, csak ezt: "Elég nagy vagy már fiam, hogy eldöntsd egyedül is a jövődet." Nekem a család nagyon fontos volt, ezért végtelenül nyomasztott a gond szüleim miatt. De váratlan öröm is ért, mert 1963-ban a húgom is kijött és itt maradt ő is Genfben, így együtt voltunk, a három testvér: ez nagy lelki segítséget jelentett számomra. Az emigráns léten sokat javított az a tény is, hogy két év szerződés után már svájci játékosnak számítottunk. Szerettem volna profi játékos lenni, ezért Spanyolországba mentem egy próbajátékra, de a Servette nem engedett el, tehát a Servette első csapatában kezdtük meg két társammal együtt a karrierünket.

1960-ban megnősültem, ez a szép kapcsolat ma is tart. 1962-ben fiúnk született, aki azóta felnőtt. Egy fiú és egy lány – Sebastien és Manon nevű – unokával ajándékozott meg bennünket. De visszatérve a múltba, mivel a családom eltartásáról gondoskodnom kellett, muszáj volt elfelejtenem a profi karriert. Egy kávéházat vásároltam, ezt Postillon névvel működtettük, nagyon sok magyar járt hozzánk. Mellette természetesen továbbra is futballoztam.

És az edzői pályafutás?

1968-ban a genfi Chênois Klubhoz szerződtem edzőnek, akik négyévi munkám eredményeként – a klub életében először –, felkerültek a legerősebb csoportba, az A Ligába. Szerintem a jó edzőt a jó játékosok teszik, az én érdemem a játékosok fizikai, pszichológiai és taktikai felkészítése mellett az volt a sikerekben, hogy én választottam ki a játékosokat. Két fontos szempontot kell ilyenkor szem előtt tartani: mi a csapat szüksége és milyen tehetséges az adott játékos.

1976-ban megkeresett a Servette Klub vezetősége, elfogadtam felkérésüket, és hat éven át 1982-ig a Servette edzője voltam. Azt mindenki tudja, hogy a Servette – mielőtt tönkrement volna –, az egyetlen

svájci klub volt, amelyik soha nem esett ki a Ligából. Nagy múltja van, külföldön is a legismertebb svájci klub: 3 kupát, 3 liga kupát, 4 Alpok kupát és egy bajnokságot nyertünk hatéves edzősködésem alatt a csapattal. Nagy sikersorozat volt, hogy az Európa Kupán, a győztesek kupáján kupa negyed-döntősek lettünk. A legjobb évünk az 1978/79-es szezon volt, szinte mindent megnyertünk, amin indultunk.

1982–84-ben a Lausanne Sporthoz szerződtem, és itt is kupa győzelemre segitettem a csapatot. Ekkor nagy lelki bánat ért, amitől nem tudtam szabadulni: Édesanyám halála nagyon megviselt, azt hittem ab-bahagyom végleg a munkát. A feleségem biztatására azonban, 1984-ben elvállaltam a Bellinzona B Ligába tartozó csapat felkérését, és egy év alatt felkerültünk az A Ligába. Majd 1987-ben Sion városa keresett meg, akiknek csapata A Ligába tartozó volt ugyan, de kiesőfélben voltak. Két év alatt sikerült őket megmenteni: a bajnokságon harmadik helyezettek lettek, és részt vehettünk az UEFA Kupában. A klubnak ez nemcsak szép eredményt, de sok pénzt is jelentett, hiszen mindig telt ház volt és a sok reklám növelte a bevételüket.

Aztán a Servette újra visszahívta Magát...

Igen, 1989-ben megint a Servette-hez szerződtem és itt zárult be a pályám sikeres szakasza, 1990-ben. Nagy eredményt szerettem volna elérni a csapattal, valami igazán szép sikerrel zárni, de ez már nem sikerült. Súlyos szívmitéten estem át. Ezután már csak egy halvány említendő momentum van: A nyoni második osztályú csapat keresett meg, akik szerettek volna felkerülni az első osztályba, el is értem velük a kívánt sikert. 1993-ban végleg abbahagytam az edzői tevékenységemet.

Pázmándy Péter Puskás Öcsivel

Mit gondol, ha otthon marad, mi lett volna a jövője?

Emigrációban maradt társaim közül a középcsatárunk – aki a Bundesligában játszott –, gólkirály lett. Csapatunk hazatérteji közül ketten résztvettek az 1966-os londoni világbajnokságon. Vajon én is bekerültem volna-e a magyar válogatottba és a futbalisták álmán, a világbajnokságon játszhattam volna-e? Nem tudom. Közülünk mindenki a hazatértek is –, a futballt választották élethivatásul. Csak annyit

tudok mondani, hogy ifjúsági csapatunk emigrálásával a magyar válogatott évekre elvesztette utánpótlását.

Ma már visszavonultan élek, csak a családomnak, de a magam jövőjét újra látom cseperedni: hét éve az unokám, Sebastien meccseire járok ki drukkolni, ott kezdte ő is a játékot, ahol egykor én, a Chênois-ban. Érdekes, ő is bal lábás. Régi csapattársaimmal tartom a kapcsolatot, tavaly Budapesten megszerveztem egy találkozót, nagy örömmre szolgált, hogy egykori társaink közül tizenketten jelen voltak.

Az 2008-as Európa Bajnokság küszöbén, mikor a selejtezőn vereséget szenvedett magyar csapatnak még esélye sincs a részvételre, megkérdezem a mindig visszatérő kérdést: Ön szerint, "Miért beteg a magyar futball?"

1990-ben a rendszerváltáskor át kellett volna gondolni és tenni kellett volna a magyar futballért. Új stadionokra lett volna szükség, számos hozzáértő szakembert kellett volna szerződtetni, támogatókat kellett volna keresni, sok pénzt kellett volna erre fordítani. A tehetség nyilván megvan hozzá, hiszen a magyar futball már az 1920-as, 1930-as években is az egyik legjobb volt Európában, és csak aztán jött az Aranycsapat! Ám a tehetség nem minden, mert ha a fejlődésre nincsenek meg a lehetőségek, ha nincsenek a hivatásuknak élő szakemberek, akkor a a profi klubok magukhoz vonzzák a tehetségeseket.

Mi annak idején imádtuk a futballt, ebben és ennek élünk, az edzések mellett napi öt órát játszotunk, ezt hivatásunknak, életcélunknak tekintettük, ezért élünk akkor is, később is, egész életünkben, mert mi nem a pénzt, mi a futballt szerettük.

Czellár Judit

Jókai Anna Genfben

A református istentiszteleten ért az a megtiszteltetés, hogy megismerhettem neves írónőnk.

Januárban nem sikerült összehozni, hogy eljöjjön Genfbe. Berni barátaink "szeleburdisága" miatt ezúttal úgy nézett ki, hogy most sem hallhatjuk. Szerencsére a genfi irodalomszeretők létrehoztak Cointrinben, április 27-én, vasárnap, egy igen értékes találkozót, amin számosan részt vettünk.

Itt hallhattuk az író nő életfelfogását, egy valószínű hitvallást, könyvének (Szegény Sudár Anna) analizálása előtt. Büszkeség és öröm volt ezt hallani. Büszkeség, hogy még léteznek Magyarországon ilyen, a hitben elhivatott, erre támaszkodó erkölcsi magatartást valló emberek.

Öröm tudni, hogy Jókai Anna, mint a magyar társadalom egyik legértékesebb tagja, nemes elveit hirdeti is.

Köszönjük, hogy eljött hozzánk, hogy hallhattuk és a szervezőknek, hogy fogadták és számunkra ezt az élményt tehetővé tették.

Kiss-Borlase Egon

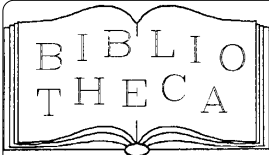
Jókai Anna

A Genfi Magyar Értesítő évente ötször-hatszor jelenik meg. Az egyesület tagjai tagdíjuk fejében ingyenesen kapják.
Szerkesztik: Czellár Judit és Rusznyák András
Főszerkesztő: Cseh Zsigmond
Kiadja a Genfi Magyar Egyesület
Association des Hongrois de Genève
3, avenue des Cavaliers
1224 Chêne-Bougeries, Suisse
Tel. / Fax + 41 22 348 64 03
E-mail: ahg@ahg.ch

Jegyezze elő naptárába!

- **2008. május 25., vasárnap 17h:** CERN (Meyrin). Hangverseny (OCL zenészei, Stuller Júlia – cselló, Stuller Barnabás hegedű).
- **2008. június 7., szombat 13–17h:** "Marche découverte" a "Ligue Genevoise contre le Rhumatisme" rendezésében, Collonge Bellerive (Magyar sátor, GME).
- **2008. június 7., szombat 19h:** Gyűlvézi János orgonahangversenye. Temple Adventiste, 1205 Genève, bd. de la Cluse 68.
- **2008. június 15., vasárnap:** Szent László napi búcsú a Katolikus Misszió rendezésében, a Cointrin-i kápolnával szembeni iskolában. Szentmise, majd egésznapos program.
- **2008. június 7–22.:** Magyar Hangszerkészítők kiállítása. Galérie Delafontaine, 1227 Carouge, rue Jacques Dalphin 24. Nyitva kedd–péntek 15–18h, szombat–vasárnap 15–19h, koncertek június 7–20., 17h. Vernissage június 6., 18h.
- **2008. június 21., szombat, 18h:** Concert du Studio Kodály. Fête de la Musique, cour de l'Hôtel de Ville (Bartók, Kodály, Frank Martin, Kurtág).
- **2008. június 21., szombat délután:** Kodály emlékkiállítás a Városházával szemben.
- **2008. június 22., vasárnap 15h:** Concert EducArtis, fiatal tehetségek (Budapest, Genf). Théâtre Les Salons, 1204 Genève, r. Bartholoni 6.
- **2008. június 30–július 4.,** a Genfi Magyar Iskola kézműves tábora. Felvilágosítás: 079 629 4811, osvrek@yahoo.com.
- **2008. július 7., hétfő, 17h:** CERN (Meyrin). Concert Haydn Barytontrio (Kakuk Anna és Balázs, Kaszanyitzky András).
- **2008. július 7–13.:** Festival de Collonge-Bellerive (org. Lesley de Senger és Takács-Nagy Gábor) – www.bellerive-festival.ch.
- **2008. július 12., szombat 20h:** Tokaj Város Vegyeskara koncertezik a Temple Protestant de la Servette-ben, av. Wendt 55, 1203 Genève.
- **Minden hónap** első és harmadik vasárnapján 10:30 órakor magyar szentmise a Cointrin-i kápolnában (36, chemin du Ruisseau, Cointrin).
- **Minden hónap** negyedik vasárnapján 11 órakor magyar protestáns istentisztelet a Saint-Léger kápolnában.

Elnézést kérünk tisztelt olvasóinktól, hogy az Értesítő jelenlegi számában a hosszú ékezetes "ö" és "ü" betűk nyomtatása technikai okok miatt hibásan történt.
Szerkesztőség

Genfi Magyar Könyvtár

Nyitva naponta 9-től este 7-ig.

21, chemin de Terroux
CH - 1218 Grand-Saconnex, Suisse
Tel: + 41 22 798 80 73
e-mail: szabo.zoltan@bluewin.ch

Az óbudai Dunaparton fekvő Ramada Plaza Budapest 310 kényelmes szobája, hangulatos étterme és bárjai megfelelnek a legigényesebb vendégek elvárásainak is. A meleg színek, a legújabb belsőépítészeti trendeket követő berendezés még teljesebb pihenést és esztétikai élményt nyújtanak vendégeinknek. Az Executive Club vendégei exkluzív környezetben élvezhetik a személyre szóló szolgáltatásokat és a modern kommunikációs technika előnyeit. A szálloda magas színvonalú szakmai segítséget nyújt bármilyen rendezvény megszervezésében, valamint kellemes körülményeket biztosít maximum 300 fő részére elegáns konferencia- és tárgyalótermeiben. Rendezvényszervezők számára kifejlesztett programunk garantálja, hogy rendezvényeik stresszmentesek legyenek. A közeli Margitsziget termálvizével táplált „Aphrodite Spa” kiváló lehetőségeket kínál a kikapcsolódásra. Az úszómedence, az edzőterem és aquajogging foglalkozások segítenek formába hozni testét; a termálmedencékben és szaunákban kipihenheti a nap fáradalmait. Wellness kezeléseink a modern kor stresszes életmódját élőknek nyújtanak felfrissülést. Mozgásszervi és reumás panaszoktól szenvedő vendégeink számára terápiás kezeléseinket és kúracsomagjainkat ajánljuk.

Ramada Plaza Budapest
1036 Budapest, Árpád fejedelem útja 94.
Tel: +36 1 436 4100
Fax: + 36 1 436 4156
info@ramadaplazabudapest.hu
www.ramadaplazabudapest.hu

**“STUDIO KODÁLY”
ZENEISKOLA**

64, rue des Vollandes (Eaux-Vives)
1207 Genève, tel: 022 786 0288

Zenei előképző 3 éves kortól.

Szolfézs, hegedű, zongora, furulya és cselló tanítás.

MAGYAR KONYHA!

vendéglő-pizzéria

Chez Tomy

(Meinhard Brigitta)

rue du Contrat Social 4

1203 Genève

tel: 022 3440398

nyitva naponta: 9h30-23h30

Az Egyesület elérhetőségei:

tel. / fax + 41 22 348 64 03

E-mail: ahg@ahg.ch

<http://www.ahg.ch>

**Tanuljon magyarul, franciául, oroszul
könnyen és gyorsan!**

Érdeklődni:

a 078 789 0541-es mobilon.

E-mail: czellarjud@hotmail.com

KELET VARÁZSA

Aromaterápiás illóolajos masszáz,ss,
Frissítő masszáz, Svéd masszáz

okleveles végzettséggel

Tel: 076 2383310

Tapasztalja meg a keleti
és a nyugati technikákat ötvöző
masszázs varázsát!

COMPTABILITÉ – FISCALITÉ – CONSEILS

Svájcban végzett magyar közgazdász,

többéves adó és könyvelői tapasztalattal,

jogi személyek

(indépendants, Sàrl, SA, holding, etc...)

minden térű pénzügyi adminisztrációját vállalja.

076 / 529 49 35

SZEMÉLYSZÁLLÍTÁS MAGYARORSZÁGRÓL

hetente három alkalommal !

Indulás **BUDAPESTRŐL** Genfbe **vasárnap,**

kedden és csütörtökön 18H30-kor

Nyugati Pályaudvar, Váci út felőli parkolóból

GENFBŐL Budapestre : **hétfőn, szerdán és**

pénteken 13H30-kor

a főpályaudvar(Gare) mögötti parkolóból

Bacsa László : 06 30 989 50 88

00 41 76 468 52 28

Felhívás olvasóinkhoz!

- vegyenek részt írásaikkal, közleményeik, javaslataik beküldésével az Értesítő szerkesztésében,
- költözködés esetén kérjük, hogy közöljék új címüket. Ezzel megtakarítják a hiába való postázást és a nyomozást részünkről,
- akik a számok megjelenése között kapott fontos, időszerű híreket is meg kívánják kapni, kérjük, adják meg e-mail címüket.

Befizette már az idei GME tagdíját?

Hirdessen a Genfi Magyar Értesítőben!

*Relaxációs gyógymasszázs.
Házhoz jövök !*

Mobil: 079.702.21.50

**A hirdetések tartalmáért
felelősséget nem
vállalunk!
A szerkesztőség**

Genfből nézve Ékezetek

Fejlődik a világ, Európa is, és már Svájc sem tudja magát teljesen elszigetelni. Ennek a folyamatnak számos következménye van, ami vonatkozik mindenkire, legyen az egy közösség vagy egy egyén. Engem sem hagytak ki.

Amikor mi, 56-osok 30–40 évvel ezelőtt a svájci állampolgárságra pályáztunk sikerrel, az útlevél kiadása előtt – mert ennek birtoklása volt leghőbb vágyaik egyike –, megkérdezték, ha magyar ékezetes volt a nevünk: kívánjuk-e családi nevünket máshogy írni vagy keresztnevünket megváltoztatni. Mert akkoriban az itteni írógépek nem ismerték a magyar különlegességeket: az á, a hosszú í, ó vagy ú és természetesen az ő, ű, nem szerepeltek a napirenden. Azokat “elhanyagolták”.

A világ akkoriban olyannyira szűk volt, hogy Genf kanton nem engedte keresztnevem megváltoztatását Andrásról Andreas-ra, holott német-svájcból jövet minden iratom így referált. Csak francia keresztnévről lehetett szó. Így lett belőlem hivatalosan André, amiről kevesen tudnak. Hogy elvesztettem az ékezetet a családnévben, az senkit sem zavart.

A történetnek itt lenne vége, ha nem lopták volna el irataimat egy pár héttel ezelőtt. A carte d'identité is eltűnt. Kértem újat. Adtak volna, de észrevették, hogy azon igazi magyar á volt családnevemben. Miért? Mert amikor a livret de famille készült, keresztleveletem a kisasszony rendesen másolta, tett egy egyenes vesszőt írógépével az a-ra és ebből lett á, amit a Microsoft már elfogadott, amikor kiállították a carte d'identité-t. A városi nyilvántartás viszont a-val ismerte, Microsoft előtti időből.

Megnyugtatók mindenkit, aki ilyen helyzetbe kerülhetne: megoldódott a probléma. Visszakaptam a vesszőt, igaz, hogy c-vel a nevem végén k helyett, de Chêne-Bougeries-től Bern-ig majd kijavítanak minden iratot helyesen. Mert egy személynek két neve nem lehet. Messze van az az idő, amikor a falu jegyzője büntetlenül rosszul írhatott be egy nevet, fejtörést okozva a mai családfakutatóknak. Big brother ma mindent lát!

A történetnek itt is vége lehetett volna, de mégsem lett. Mert utólag még azt is megkérdezték, udvariasan, hogy kívánom-e szüleim számára is, akik soha sem éltek itt, az á visszaállítását?

Véletlen: A fenti eseményekkel egy időben jelezte az Országos Széchényi Könyvtár, hogy nem kaptak meg Értesítőnk két számát. A könyvtárat Széchényi Ferenc alapította, nevét két é-vel írta. De fia Széchényi István ebből csak egyet tartott meg. A hatóságok megkérdezése nélkül. Akkor még lehetett!

Rusznyák András

Beszámoló a Genfi Magyar Egyesület tisztújító közgyűléséről

2008. április 7-én, a Genfi Magyar Könyvtárban tartotta évi tisztújító közgyűlését a Genfi Magyar Egyesület. Az Egyesület elnöke, Kiss-Borlase Egon – első ízben e tisztségében –, köszöntötte a megjelenteket. Ismertette a 2007. május 7-én megtartott közgyűlés jegyzőkönyvének rövid kivonatát. A közgyűlés résztvevői a teljes jegyzőkönyv felolvasását nem igényelték, mely egyébként a Genfi Magyar Értesítő 98-ik számában (2007. július 7-én) megjelent.

Az elnök elmondta, hogy 2007-ben az Egyesületnek közel 200 fizető tagja volt és sikeres rendezvényein nagy számban vettek részt a genfi magyar közösség tagjai. Ezután köszönetet mondott mindazoknak, akik az Egyesület munkáját az elmúlt évben hathatósan támogatták: Cseh Zsigmond előző elnöknek folyamatos segítségéért, Szelei Kiss Gyula magyar nagykövetnek anyagi támogatásáért, Bencsik Zoltán főszakácsnak az ízes ételekért, Keresztes Lászlónak a rendezvények logisztikai megszervezéséért és Vadász Krisztiánnak és társainak a rendezvények előkészítésében végzett fontos munkájukért.

Az elnök kitért arra is, hogy 2007-ben megjelent az Értesítő 100-ik száma, melyért külön köszönet jár Czellar Judit vezetőségi tagnak és mindazoknak, akik e szám elkészítésében résztvettek és sikeréhez hozzájárultak. Az elnök ezután beszámolt a 2008-as Genfi Magyar Bál lezajlásáról, melyen több mint száz-an vettek részt, majd megköszönte Gáti Ferenc vezetőségi tagnak a rendezésben végzett kiváló munkáját. Ezek után, – az elnök felkérésére –, Cseh Zsigmond főszerkesztő számolt be az Értesítő helyzetéről. Elmondta, hogy az Értesítő csak elektronikus terjesztése jelenleg nem kivitelezhető, mert egyrészt a tagok elvárják és ragaszkodnak ahhoz, hogy a számokat nyomtatott formában kapják kézhez, másrészt a tagság nagyobb része nem is rendelkezik számítógéppel. A könyvtárak is igénylik ezt a hozzáférhetőségi lehetőséget.

Ezután került sor a vezetőségi tagok beszámolóira. Czellar Judit az Értesítővel kapcsolatban elmondta, hogy megjelenési formájában nincs változás, továbbra is évente 5–6 szám fog megjelenni 12 A4-es oldalon. Teleki Myza alelnök, vezetőségi tag (a Sík Sándor Genfi Cserkészcsapat parancsnoka) megköszönte az Egyesület hathatós támogatását, mellyel a csapat munkáját elősegítette. Unger László vezetőségi tag beszámolt az Egyesület filmvetítési programjáról, mely 10 évvel ezelőtt indult meg oktatási célból a másodgenerációs fiatal magyarok számára. Azóta azonban a körülmények megváltoztak, a vetítés költségei tekintélyesen megrágtak és a közönség érdeklődése is alábbhagyott. Kiss-Borlase Andrea vezetőségi tag a Genfi Magyar Iskola és a Pannonia Táncsoport működéséről számolt be a közgyűlés résztvevőinek. Ezután került sor a pénztárosi beszámolóra, melyet Gáti Ferenc pénztáros igazolt távolléte miatt Kiss-Borlase Egon elnök tartott meg. A far-

sangi bál elszámolása még nincs lezárva. Bevételeink 2007-ben: fr. 13'579.50 (2006: 12'053.06), ebből a tagdíjak kb. fr. 11 ezer, az adományok fr. 2 ezer. Kiadásaink: fr. 11'757.20 (2006: 8'709.70). Ebből az Értesítő fr. 5'600, rendezvények fr. 5 ezer, egyéb fr. 1'300. 2007 ideiglenesen fr. 1'822.30 nyereséggel zárul (2006: 3'343.36, eltekintve a forradalom 50. évfordulója ünneplésére fordított fr. 15 ezertől). Faltin Imre és Borsodi Péter pénztári ellenőrök jelentését a közgyűlésen jelenlévő tagok egyhangúan elfogadták.

Ezek után az elnök bejelentette, hogy Gáti Ferenc vezetőségi tag, pénztáros személyes okok miatt a vezetőségben vállalt feladatainak nem tud eleget tenni és visszalép. Teleki Myza alelnöki megbízatását egyéb társadalmi munkáinak terhe miatt tovább nem tudja ellátni. Az elnök javasolta a Közgyűlésnek, hogy a vezetőséget két új taggal bővítse és a jelenlegi tagokkal együtt Ferencz Istvánt és Kiss Bélát válassza meg. A Közgyűlésen résztvevő tagság ezután az elnököt és a vezetőséget felmentette, majd kézfel-emeléssel (nem titkos szavazással) a következő összeállítású vezetőséget választotta meg:

Kiss-Borlase Egon elnök
Kiss-Borlase Andrea alelnök,
Ferencz István pénztáros,
Rusznayk András titkár,
Czellar Judit vezetőségi tag
Teleki Myza vezetőségi tag
Kiss Béla vezetőségi tag
Kukorely György vezetőségi tag
Unger László vezetőségi tag

A közgyűlés napirendjének utolsó előtti pontjaként az újra megválasztott elnök ismertette elképzeléseit az Egyesület 2008-as tevékenységéről. Természetesen ebben szerepel a nagy nemzeti ünnepeink megünneplésének szervezése, a hagyományos farsangi magyar jótékonysági bál folytatása és egy önálló színházi est rendezése is. Az elnök kifejtette, hogy nagy fontosságot tulajdonít a Genfi Magyar Könyvtár jövője biztosításának is, melyben az Egyesület – rendelkezésre álló forrásainak megfelelően –, hathatósan kíván résztvenni. Egy genfi magyar központ esetleges létrehozásának gondolata is felmerült, a többi magyar szervezetekkel karöltve (iskola, táncsoport, stb.).

Végül Mercz László tagtársunk számolt be a Magyarok Világszövetsége Svájci Országos Tanácsának jelenlegi helyzetéről. Az Egyesület részt vett annakidején az MVSZ felújításának kísérletein, melyről az akkori elnök hosszabb jelentést is készített a svájci magyar delegáció tagjainak kérésére. A jelenlegi helyzetet a vezetőség megtárgyalja. A közgyűlést a szokásos kellemes társalgás követte.

Cseh Zsigmond

Az első magyar miniszterelnök emlékére

Élt alig több mint negyvenkét évet. Politikai pályafutása mégis meghatározó volt és maradandóvá vált. Batthyány Lajos gróf, az első felelős magyar kormány vezetője 1849. október 6-án befejezte földi pályafutását a pesti Újépület falánál. Életét golyók oltották ki. Egy szívtájon találta, egy a mellébe, egy a fejébe fúródott. A császári királyi haderő kijelölt katonái hajtották végre az ítéletet, melyhez elhalló hangon Batthyány is „vezényelt. „Allez Jäger! Éljen a Haza!”, voltak utolsó szavai.

De miért kellett meghalnia az alig több mint 42 éves magyar főrendnek és politikusnak? Azért mert 1848. márciusában vállalta egy függetlenségre törekvő ország „minisztériumának” a vezetését és hű maradt elveihez.

Az addigi reformküzdelmek országgyűlése felső táblája főrendi ellenzékének vezetője, az alkotmányosságra mindig is odafigyelő politikus hosszú utat járt be rövid élete alatt. Változatosak voltak az évek, amíg az aranyifjak életét is kipróbáló, majd a katonai hivatást választó, a magyar nyelvet tökéletesen később elsajátító dúsgazdag főrendből az ország egyik meghatározó politikusává vált.

A reformkori országgyűléseken „csak” 1839-től megjelenő fiatal arisztokrata hamarosan meghatározó egyénisége lett az országgyűléseknek. 1843–1844–

Batthyány Lajos

ben már elismert vezetője az ellenzéknek és reformelképzelései, az alsó tábla követeként is működő Deákkal, Kossuthal és másokkal hozták össze. Ő úgy vélte, hogy Magyarország jövője a reformokban rejlik. Jobbágy felszabadítás, modern gazdaság, önálló magyar haderő, kormány... és a sor

hosszan folytatható lenne.

Felkészültsége elkötelezettsége szinte predesztinálta arra, hogy amikor 1848. március 15-én küldöttség indult Pozsonyból Bécsbe az uralkodóhoz ő legyen az, aki mindenki számára elfogadható vezető lesz.

Vállalta a megbízatást, hogy kormányt alakít. Kormányt, amelyben a kor legjobb és legismertebb politikusait kellett összehoznia, miközben tudta, hogy a kiváló férfiak között is számos ellentét feszül. A két nagy – Széchenyi és Kossuth – egy célért, egy kormányban. Nem kis feladat és felelősség. Mind a kettőt meggyőzni a közös kötelezettségről és felelősségről. Vállalták a feladatot. Képesek voltak félretenni az ellentéteket, mert úgy érezték valamennyien, hogy korszakos dolgok végrehajtásához van rájuk szükség.

Batthyány tudta, hogy a nem könnyű feladatát számosan nehézség akadályozza majd. Nemzetiségi viták, gazdasági gondok, meg nem értés és ellenséges hozzáállás az uralkodó, illetve az udvar részéről. Mégis minden szépen indul. Megszülettek az „áprilisi törvények”, megnyílt az út a polgári Magyarország felépítése előtt. Az öröm, a remény azonban nem tarthatott sokáig. Az uralkodó, illetve az udvar nevében (is) eljáró bennfentesei sokallták mindazt, amit Magyarország kapott. Vissza kellene venni a jogokat, megakadályozni az önállósulást, fogalmazódtak meg a gondolatok Bécsben majd Innsbruckban.

1848. szeptemberére a magyarországi helyzet szinte katasztrófálissá vált. Az uralkodó korábbi döntését megváltoztatva, a különböző tiszteiből felmentett horvát bánt, Jellacicot visszahelyezte minden előző funkciójába, aki horvát csapatai élén átlépte a magyar-horvát határt.

A szerb felkelők Szenttamást és környékét tartották megszállva. Az uralkodó nem volt hajlandó aláírni az újoncozási és a pénzkibocsátási törvényeket, ezzel is ellehetetleníteni kívánva a fiatal magyar kormányt.

Batthyány érezve a fennálló feszültséget 1848. szeptember 16-án vissza kívánt lépni a kormányfői tiszteiből, de maradásra bírták s olyan feladatot kellett volna megoldania, ami szinte képtelenségnek tűnt. Kitartani és megvédeni az „áprilisi törvényeket” és elkerülni az összeütközést az uralkodóval.

Nem sikerült neki. Amikor a Lamberg Ferenc gróf altábornagy, pozsonyi dandárparancsnok által hozott törvénytelen uralkodó kézirat (Magyarországi népeimhez) kihirdetését várták tőle nem tehetett mást, mint Bécsbe utazott és ott lemondott, október 3-án. Lemondása előtt azonban távollétében Lamberg a Pestet Budával összekötő hajóhídon 1848. szeptember 28-án felkoncolták.

Batthyány visszavonult a politikától, követi tisztéről is lemondott, de egyszerű nemzetörként később csatlakozott a magyar sereghez. Balesete okán azonban már nem vett részt a harcokban. 1848. decemberében ismét országgyűlési követé választották és ilyen minőségében lett az Alfred Windisch-Grätz herceg, tábornok, a császári seregek főparancsnoka táborába induló magyar küldöttség tagja. Attól kezdődően már nem volt szabad ember, bár lehetett volna. A delegációban vele együtt tag Deák Ferenc azt mondta neki, hogy nem őrzik őket a szálláshelyükön, elmenekülhetnek, mire ő így válaszolt: „Egypár hitvány év miatt nem leszek szökevény!” Parlamenterként személye védett volt, de 1849. január 6-ai levelében már így írt feleségének: „Én mindenre készen vagyok, dacára tiszta öntudatomnak (lelkiismeretemnek Sz.S.), hogy éppen én voltam az, aki minden antidinasztikus törekvésnek ellenállott. De ha engem mindenképp azért akarnak vértanúvá tenni, mert a márciusi törvényekhez ragaszkodtam, ám legyen: nevemhez és múltamhoz méltóan fogok elveszni.”

A delegáció tagjaként még nem, de Pestre történő visszatérését követően néhány óra múlva már letartóztatták.

Hosszas fogságából lett volna alkalma megszöknie, felesége igyekezett is rábeszélni arra őt, de Batthyány úgy vélte: „Jó lovon, karddal a kézben, szívesen, de így, asszony mögém bújva, ahhoz nem tudom (magamat) elhatározni.”

Hitt igazában és abban, hogy mindig a törvények szellemében és szerint cselekedett.

Lehetséges, hogy néhány év fogságot kirónak majd rá a sajátos viszonyok okán, de a halálbüntetés... S mégis azt az ítéletet hozta meg a hadbíró, mely az ítélet mellett elkészítette a kegyelemre ajánló iratot is. Julius Haynau báró tábornok, az osztrák császári csapatok főparancsnoka azonban nem ismert kegyelmet „Kihirdetni és végrehajtani!”, szöktetési parancsa.

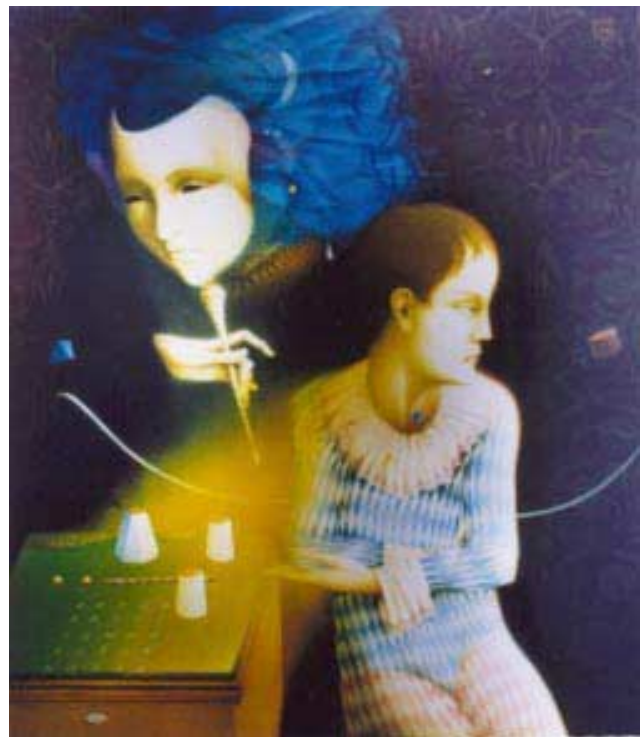
Az első független, felelős magyar kormány vezetője pedig, elkerülendő a bitófát a felesége – Zichy Antónia grófnő – által becsempészett kis törrel olyan sebeket ejtett a nyakán, hogy akasztásról szó sem lehetett. 1849. október 6-án, a császári hadügyminiszter Theodor Latour gróf tábornok, 1848. október 6-ai bécsi meglincselésének évfordulóján végeztek vele Pesten, „porral és golyóval”, míg ugyanazon a napon, Aradon 12 tábornok és egy ezredes adta életét a szabadságért.

Batthyány holttestét október 7-én a józsefvárosi temetőbe vitték, ahonnan ugyanakkor titokban a budapesti Belvárosi templomba „csempésztek” és helyezték el ott örök nyugalomra, jelöletlen kriptába. 1870-ben azonban újratemették a nemzet egészének jelképes főhajtása mellett. 1926 óta Budapesten,

kivégzése egykori helyén örökmécses emlékeztet mindenkit arra, hogy volt egy férfi, aki a Hazáját tekintette mindenekelőtt, melytől így búcsúzott halála előtt: „És ezért halok meg; a törvény, a király esküje volt a vezérfonalam, és sem jobbról, sem balról nem hagytam, hogy visszaéljenek velem. Viam meam persecutus sum (a magam útját jártam), ezért ölnek meg engem.”

Megölték, de emléke él, Magyarországon és szerte a világban mindenütt ahol magyarok élnek. Az ő emlékét őrzik az a szobor, ami sokak összefogásából elkészítve állít emléket Batthyány Lajos grófnak, az első felelős magyar miniszterium vezetőjének s ad egyben erőt és támogatást a genfi magyaroknak magyarságuk megőrzéséhez, remélhetően még hosszú évtizedekre.

Szakály Sándor

Szalai József genfi festőművész képe: „Picasso tiszteletére”

A festmény olajjal készült, Szalai József saját maga által kikísérletezett van Eyck képeire alapuló technikájával, preparált deszkára, 115x90cm. New-Yorkban is kiállítva.

Szalai József grafikus, festőművész Nagyváradon született (1942). Ott érettségizett, nyomdász. A Sekuritate nyomására csak Bukarestben tanulhat tovább (Képzőművészeti Akadémia). 28 éve Genfben él. Több nemzetközi díj birtokosa.

Alfred de Nickl

Après dix-huit ans d'exil, M. Alfred de Nickl, ancien ministre plénipotentiaire de Hongrie, vient de s'éteindre à Genève, presque octogénaire. Ici et partout en Europe, il avait été autrefois en contact avec les personnalités les plus diverses de sa génération, ayant dirigé pendant de longues années le département des relations économiques du Ministère des affaires étrangères.

Ne l'eût-il pas précédé d'une quinzaine, le ministre Walter Stucki aurait probablement évoqué l'âpre souvenir de leurs anciennes luttes communes dans le chaos économique des années vingt, aux grandes conférences vouées à l'échec, contre l'absurde autarcie, puis sous le poids croissant des exigences du Reich hitlérien. Ils se retrouvèrent à la Société des Nations, dont ils présidaient à tour de rôle la commission économique lors de l'Assemblée générale. M. de Nickl est demeuré jusqu'à la fin un partisan convaincu de l'économie libérale.

Revenu à Genève en simple émigré fin 1945, il représenta jusqu'il y a quelques années le Comité national hongrois établi à New-York. Il mesura exactement les limites de sa mission. Celle-ci lui permit cependant de coopérer avec autant de discrétion que de compétence avec les grandes institutions humanitaires, les organes de la Croix-Rouge, le Haut-Commissariat pour les réfugiés, auxquels les Hongrois dans le pays, ceux dispersés sur les cinq continents ne sauront jamais assez dire leur gratitude.

Jusqu'à la relève de sa direction, il y a quelques années, M. de Nickl était le vice-président du comité central de la Société Suisse-Hongrie et président d'honneur de sa section genevoise. Aimant la compagnie des jeunes, ce fut un plaisir pour lui de donner des cours de hongrois, dont l'École d'interprètes de l'Université de Genève lui avait confié la charge.

L'évolution trouble des dernières années, l'incohérence de la politique des Occidentaux renforcèrent son scepticisme à l'égard de l'avenir. Son espoir secret de retourner un jour dans son pays fut anéanti en suit du soulèvement national du peuple hongrois, en octobre 1956. Il aurait pu, dès la fin de la deuxième guerre, en faisant état d'ascendance familiale, se faire naturaliser en Allemagne fédérale et s'assurer ainsi une vieillesse confortable. Il écarta cette solution. A ses yeux celle-ci eut signifié le reniement de tout son passé, du sens même de sa vie. Il n'a jamais regretté son refus.

Agnès Szekula, oct. 1963.

A fenti cikk a "Journal de Genève"-ben jelent meg 1963. októberében. Kiss-Borlase Egon archívumból.

Bemutatjuk az Egyesület vezetőségének két új tagját Ferencz István

Marosvásárhelyen születtem 1975-ben, ott végeztem tanulmányaimat mint folyamatvezető mérnök. Családommal 2007-ben Budapestről költöztünk Genfbe, ahol nagyon jól érzem magam. Jelenleg egy multinacionális cégnek nyújtok informatikai támogatást.

Kiss Béla

1972-ben érkeztem Svájcba. 1973 februárjában az UBS-nél, informatikai szakmában kezdtem a beilleszkedést. Jelenleg egy nemzetközi kereskedelmi vállalatnál dolgozom informatikai vonalon.

A Genfi Sík Sándor cserkészcsapat hírei

Családi « hó - nap » és húsvéti tojás festés

Februárban a Sík Sándor cserkészcsapat is kipróbálta, hogy mi is a NAGY havazás... Családi kirándulás keretében kísérleteztek, hogyan lehet a havon haladni. Mindenki ügyeskedett: ki rakettel (nagy teniszütő cipő helyett, amivel jól lehet hasravágódni, ha az ember nem emeli fel eléggé a lábát), ki hópengével (mini síléc, amivel, ha az ember nagyon akar, jól lehet balettozni a hegytetőn síruhában), ki síléccl (amivel kevesebb a meglepetés, ha az ember tud sízni), ki hódeszkával (amivel gyakran popsin

ül az ember, ha nem tud snowboardozni).

Márciusban a cserkészek is készültek a húsvéti ünnepre hagyományos tojásfestéssel és tojásdíszítéssel. Ezekkel a « törékeny varázslatokkal » arra is emlékeztek, hogy a tojás az élet és a tavasz szimbóluma. Vajon ezt a jelentést ismeri-e a húsvéti nyuszi? Meg akarták kérdezni tőle, de... hop, hop, hop!

Most pedig nagyon készülődünk a nagy pünkösdi táborunkra a többi svájci magyar cserkészzel. Várjuk a tábortüzeket, a szalonnasütéseket, a portyákat és a NAPOCSKÁT!

Teleki Myza

*Auditorium du CERN (Meyrin)
Concert le 7 juillet 2008 à 20h30*

*Balázs Kakuk, gambiste
Anna Magdaléna Kakuk, violoniste
András Kaszanyitzky, celliste*

Programme

- J. Haydn:** Barytontrio, D-Dur, Hob. XI/113
Adagio, Allegro molto, Menuett
- A. Lidl:** Barytondivertimento Nr.1 in G-Dur
Moderato, Andante, Presto
- J. Burgsteiner:** Barytondivertimento, Nr. 24
Andantino, Menuett, Finale-Allegro
- L. Tomasini:** Barytondivertimento, Nr. 19.
Allegro, Menuett, Rondo
- J. Haydn:** Barytontrio, D-Dur, Hob. XI/97
Adagio, Allegro molto, Menuett, Polonese, Adagio,
Menuet, Finale- Fuga - Presot.

Entrée libre – Collection à la sortie